

رهئیسى و کیشه کهله که بووه گانی سیاسه تی ناوخوی!

13-11-2021

نووسه ره گان

ناوه ندی لیکۆلینه وه ی رووداو

کورتە : سه ده مین روژی ده ستپیکردنی سه روک کۆماری ئیبراهیم ره ئیسی ته نیا چه ند روژیکی نه ماوه، ده وه له تیک که چاوه پروانده کرا پاش یه کپارچه بوونی ده سه لات له ده ستی بنازوخوازاندا بتوانیت کیشه گان چاره سه ر بکات یان لانیکه م دایانه زینیت، به لام له م ماوه یه دا کیشه و ناته باییه گانی ناوخوی ئیران نه ک ته نیا چاره سه ر و که م نه بوونه ته وه، به لکو به پچه وانه وه،

سەدەمىن رۇژى دەستپىكردىنى سەرۆك كۆمارى ئىبراھىم رەئىسى تەنیا چەند رۇژىكى نەماو، دەولەتلىك كە چاوپراندەكرا پاش يەكپارچەبوونى دەسەلات لە دەستى بنازۇخوازانداندا بتوانىت كىشەكان چارەسەر بىكات يان لانىكەم داينبەزىنىت، بەلام لەم ماوئەدەدا كىشە و ناتەبابىيەكانى ناوخۇ ئىران نەك تەنیا چارەسەر و كەم نەبوونەتەو، بەلكو بە پىچەوانەو، لە هەندى بواردا قوولتر بوون. لەم دادداشتەدا گىرنگىر ئالنگارىيە ناوخۇبىيەكانى دەولەتى رەئىسى لە بوارى سىياسەتدا تاوتوئى دەكرىن.

قەيرانى بەشدارىكردىن و شەرىيەت

يەككى لە گىرنگىر كىشە بنەپەتتەيەكانى كۆمارى ئىسلامى ئىران لە سالىنى رابردوودا، دابەزىنى بەرچاوى بەشدارىكردىنى خەلكە لە ھەلبىزاردنە جياوازەكاندا. ئەم پرسە بووئە ھۇى خەوشداركردىنى رادەى شەرىيەت و كارىگەرى دەسەلات لەنۆ توژە جياوازەكانى كۆمەلگەدا و ھەرۋەھا كەمكردەنەوئەى متمانەى گىشتى لەلايەك و سامانى كۆمەلەيتى دەسەلات و دەولەت لەلايەكى دىكە. يەككى لە سەرەكيتىر ئالنگارىيەكانى رەئىسى چارەسەركردىنى ئەم كەلئە قوولەى نۆوان نەتەو و دەولەت (رژىم) ھە، بابەتلىك كە بە لەبەرچاوكرتنى پىكھاتەى دەسەلاتدارىتى زالى ئىران، دامەزراو جياواز و ھاوتەرىيەكان، چۆنەتە بەدەسەلات گەيشتنى رەئىسى لە ھەلبىزاردنىكى بىن رىكابدەدا و جىگەى رەخنەدا، واپىدەچىت بە دژوارى بتوانرىت پىشقەچوون و راستكردەنەو بەخۇبەو بەبىنىت.

بىرۆكراسىيە بەرىن و ناكارامە

يەككى دىكە لە كىشە پىكھاتەى و قورسەكانى دەولەت، بىرۆكراسىيە بەربلاو، پىرتىچوو و ناكارامەى ئىدارى و بەرپەبەرايەتى ئىرانە. ئەم بىرۆكراسىيە ھەر سال بەشكى زۆر لە بودجەى وولات سەرف دەكات. دەولەت لانىكەم ۸.۵ مىليۇن مووچەخۇرى ھەبە، ئەم رىژەبە لەگەل رىكخراو و دامەزراوكانى سەر بە دىكەى دەسەلاتەكانى دەرەوئەى دەولەت، دەگاتە نىكەى ۱۵ مىليۇن كەس. ۋەھا بىرۆكراسىيەكى بەرىن و درىژ بەشكى زۆر لە كات و وزەى سەرۆك كۆمار و دەولەت داگىر و سەرقالى خۇى دەكات. شىوازى ھەلبىزاردن و دانانى ۋەزىرەكان و بەرپەبەران لە سى مانگى رابردوودا، كە كەمتر لەپووى شىواى و پىسپورىيەو بوو و زىاتر لە پەبوئەدى سىياسى و بەرەبى و تەناتە بنەمالەبى سەرچاۋەى گرتوۋ، گىرمتىكى دىكەبە كە بىن ھىواى بۇ دۆزىنەوئەى چارەسەرى كىشە پىكھاتەى و جىگىرەكانى كۆمارى ئىسلامى قوولتر كىرەوئەتەو.

بەرزىوونەوئەى ئاستى چاۋەرۋانى لە دەسەلاتى يەكدەستىكراو

لە دوو سالى رابردوودا، سەرچاۋەكانى دەسەلات لە ئىراندا بە تەواۋى يەكدەست كراون. سەرەتا لە ھەلبىزاردنى پەرلەماندا (۲۰۱۹) ئەنجوومەنى پاراستنى ياسا بە رەتكردنەوئەى شىاستەبى زۆرەبى بەربىزىرە ناسراۋەكانى بەرەى رىفۇرمخواز و رەخنەگر، بوارى بۇ سەرگەوتنى بنازۇخوازان بە سەرگىرەتتەى مەمەد باقر قالىباب رەخساند و پاشتر بە دووپاتكردەنەوئەى ھەمان سىنارىيە لە ھەلبىزاردنى ئەمسالى (۲۰۲۱) سەرۆكايەتى كۆماردا، ئىبراھىم رەئىسى لە ھەلبىزاردنىكى بىن رىكابدە و ئەندازىارىكراودا، كە تەناتە خۇبىشى دانى بەبىن مىلملاننىبوونى دانا، گەيشتە كورسىيە سەرۆكايەتتەى كۆمار. لەلايەكى دىكەو، سەرۆكى نوئى دەسەلاتى داد، يەككى دىكە لە بنازۇخوازە ناسراۋەكانى نىك لە دەولەتە. رىكخراۋە سەربازىيەكانى ۋەك سوپاى پاسدارانىش، بەردەوام لەژىر فەرمان و سەرگىرەتتەى ھىزە كۆنەپارىز و بنازۇخوازەكاندا بوون. كۆى ئەمانە لەگەل پاساۋى لايەنگرانى رەئىسى كە راپاندەگەياند، يەكدەستبوونى دەسەلات رىگەى چارەسەرى كىشەكان و پىشكەوتنى وولاتە! بوونەتە ئەو ھۆكارانەى تاۋەكو ئاستى چاۋەرۋانى لە دەولەتى ئىبراھىم رەئىسى بەرزى بىتتەو، لەكاتىكدا كە وا دەرەكەوئەى بارستايى و قورسايى كىشەكان بە رادەبەكە كە تەناتە ئەگەر قەيرانى ئەتۆمى و گەمارۆكانىش بىسپىنەو، دەولەت ناتوانىت ھىندە لە بارى كىشە و گىرمتەكان كەم بىكاتەو.

ئەنجام

كۆى كىشە باسكراۋەكانى سەرەو، لە تەنىشت قەيرانە چاۋەرۋانەكراو و كىتوپرەكانى ۋەك؛ ھىرشى سايىبىرى بۇ سەر بەزىنخانەكانى سەرانسەرى ئىران، واى دەرەخەن كە لە بوارى سىياسەتى ناوخۇبىدا، دەولەتى ئىبراھىم رەئىسى لەگەل كۆمەللىك قەيرانى چاۋەرۋانكراو و چاۋەرۋانەكراودا دەستەو يەخەبە. پەبوئەستبوونى سەرگەم كىشە ناوخۇبىيەكان بە ئارىشە ناۋچەبىيەكان و سىياسەتى دەرەو، ئالۆزىبى قەيرانەكانى سىياسەتى ناوخۇبى بۇ ئىران زۆرتر كىرەو و لە ئاكامدا دەبىت چاۋەرۋان بىت و بزانىت سەرۆك كۆمارى ھەنوۋكەى ئىران كە

لە پالېستىنى تايبەتتى رېبەرى شۆرشى ئىران بەهرەمەندە، لە ھەمبەر بارگرانىي كېشە كەلەكەبووھەكان چ رېگە چارە و داھىنانىكى ھەيە؟
ئايا لانىكەم دەتوانىت خۇراگرېت و لە قورسايان كەم بكاتەوھ؟ يان ئەويش وەك سەرۆك كۆمارانى پېشووتر، لەوانە مەحموود
ئەحمەدى نەژاد، دەكەويتە بەر رق و غەزەبى دەسەلآت و حكومەت و ھەروھە دەكەويتە بەر رەخنە و گازندەى خەلك؟!